

NOORD EN ZUID, maandschrift voor kunsten, letteren en wetenschappen (1862-1869), onder de redactie van Hendrik Sermon (hoofdredacteur), Lodewijk-Jan Mathot, August Snieders en Jan F. de Hert en met medewerking van onder meer F. Caris, J. Staes, Eugeen-Jozef Rigaux, Jan R. Snieders, Emanuel Hiel, Frans de Cort, Johan M. Dautzenberg en Jan van Droogenbroeck.

Tot 1864 werd *Noord en Zuid* te Brussel uitgegeven. Daarna verhuisde het naar Antwerpen, waar hoofdredacteur Sermon een boekhandel had geopend. Na de succesvolle eerste jaren hield het blad

in april 1867 plots een tijdlang op te verschijnen. In juli 1868 dook het opnieuw op, maar van dan af bleef de periodiciteit zeer onregelmatig. In het voorjaar van 1869 verscheen de ongedateerde laatste aflevering.

Noord en Zuid profileerde zich hoofdzakelijk als een literair katholiek blad, waarin veel literaire vertalingen werden opgenomen, vooral uit het Duits, maar ook uit het Arabisch. Andere belangstellingsvelden waren geschiedenis, filosofie en 'stoffelijke' aspecten (wetenschappelijke uitvindingen). Het overwegend literaire karakter van het blad belette niet dat er een onderliggende sociale bewogenheid aanwezig was, die vooral voortkwam uit de christelijk-paternalistische houding van de katholieke redactie. Het blad kan dan ook worden beschouwd als een soort vroege en voorzichtige voorloper van de latere christen-democratie. *Noord en Zuid* bepleitte, vooral bij monde van Mathot en Snieders, sterke culturele en zelfs politieke banden met Nederland, omdat dit volgens hen de V.B. ten goede zou komen. Ook voor Duitsland bestond grote interesse. De belangrijkste reden voor het verdwijnen van het tijdschrift was de groeiende politisering van de V.B.; de opvattingen van dit in essentie literair-filologisch gericht Vlaams tijdschrift waren achterhaald.

LITERATUUR: A. Deprez en H. Vanacker, *Noord en Zuid* 1862-1869, *Nederduitsch Maandschrift* 1862-1863, *Nederduitsch Tijdschrift* 1864-1867, *Nederlandsch Tijdschrift* 1868, (Bibliografie van de Vlaamse tijdschriften in de negentiende eeuw, nr. 17, 1987).

HANS VANACKER